

Jagot, Paul - Clement ۱۸۸۹-۱۹۶۲.
روش‌های عملی مانیسم، هیپنوتیسم و تلقین / پل - کلمان جاگو. ترجمه بیتا
(زینب) شمسینی. - تهران: ققنوس، ۱۳۸۳.
ISBN 964-311-486-4
۲۰ ص. مصور.
فهرستنامه بر اساس اطلاعات فیبا.
عنوان اصلی:
Méthode pratique de magnétisme hypnotisme suggestion, 1973.
واژه‌نامه.
۱. تلقین روانی. ۲. خواب مصنوعی. ۳. مفتاخالیس درمانی. ۴. غرا روان‌شناسی.
الف. شمسینی، بیتا، ۱۳۵۲. ، مترجم، ب. عنوان.
۱۰۴/V BP ۱۱۰۶ ت/۸۲۲
۱۳۸۲
کتابخانه ملی ایران
۸۲-۲۸۹۲۱

روش‌های عملی مانیتیسم، هیپنوتیسم و تلقین

پل - کلمان ڙاڳو

ترجمہ بیتا شمسینی

این کتاب ترجمه‌ای است از:
*Méthode pratique de
magnétisme hypnotisme suggestion*
Paul - Clément Jagot

اتشارات قنووس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ۶ آذر مری
شماره ۲۱۵، تلفن ۰۲۶ ۴۰ ۸۶ ۶۶

* * *

پل - کلمان زاگر

روش‌های عملی مائیتیسم، هیپنوتیسم و تلقین
ترجمه بیتا شمشینی

چاپ دوم

۱۶۰ نسخه

۱۳۸۵ زمستان

چاپ شمشاد

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۴۸۶-۴

ISBN: 964-311-486-4

info@qoqnoos.ir

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

فهرست

۱۷	مقدمه
کتاب اول: بررسی مختصر چهار عنصر تأثیرگذاری و نفوذ [شخصی]	
- عامل مانیتیسمی - روش‌های حسی - تلقین - عمل ارتباط فراروائی از راه دور	
۳۱	پیشگفتار
۱. «مانیتیسم» یا پرتوژایی طبیعی	
۳۵	۱. موج مانیتیسمی .....
۳۵	۲. قطبی شدن .....
۳۶	۳. پرنوافکنی یا القای منظم مانیتیسم .....
۳۷	۴. آعمال قطبی .....
۴۰	۵. شرایط تأثیرپذیری (حساسیت) .....
۴۴	۶. مانیتیسم درمانی .....
۴۵	۷. مانیتیسم تجربی .....
۴۸	۸. عمل مانیتیسم بر روی ماده .....
۴۹	۹. قابلیت رویت تشعشعات بدن انسانها .....

۲. هیپنوتیسم حسی ۵۳
۱. تحریک حسی محیطی ۵۳
۲. دو دسته از روش‌های حسی ۵۴
۳. شرایط و درجات حساسیت در روش‌های حسی ۵۵
۴. حالت‌های رایج هیپنوز حسی ۵۶
۵. حالت جمود خلسله‌ای ۵۸
۶. حالت رخوت ۵۹
۷. حالت خوابگردی ۶۰
۳. تلقین یا هیپنوتیسم روانی ۶۳
۱. مفهوم تلقین ۶۳
۲. ضمیر خودآگاه و ضمیر ناخودآگاه ۶۴
۳. تأثیر تلقین بر ضمیر خودآگاه و ضمیر ناخودآگاه ۶۵
۴. هیپنوز نسبی به وسیله تلقین ۶۷
۵. هیپنوز کامل به وسیله تلقین ۶۸
۶. تلقین پذیری ۷۰
۷. تأثیرات عده‌های تلقین طی حالت هیپنوز ۷۱
۴. تلهباتی ۷۷
۱. جادو و جادوگری ۷۷
۲. افسونگری ۷۹
۳. واقعیت‌های مربوط به ارتباط افکار از راه دور ۸۲
۴. تلقین ذهنی ۸۵
۵. چمع‌بندی ۹۱

کتاب دوم: دوره عملی دستیابی به پدیده‌های رایج مانیتیسم و هیپنوتیسم	
۵. شخصیت آزمایشگر.....	۹۵
۱. نفوذ شخصی شما.....	۹۵
۲. اصول مقدماتی برای کسب توانایی.....	۹۷
۳. شرایط رشد نیروی فراروی - مانیتیسمی شما.....	۹۹
۴. دانستن و خواستن.....	۹۹
۶. آزمایش‌ها باید بر روی چه کسی صورت بگیرد؟.....	۱۰۳
۱. جایگاه آزمایشگر در مقابل گروه.....	۱۰۳
۲. حالت تأثیرپذیری.....	۱۰۴
۳. هنر تشخیص دادن کسانی که به آسانی هیپنوتیسم می‌شوند.....	۱۰۶
۴. چگونه همنشینان خود را برای انجام دادن آزمایش‌هایتان آماده کنید؟.....	۱۰۹
۵. چگونه جلسه‌ای کوچک را در جمعی پنج تا بیست نفره آغاز کنیم؟.....	۱۱۰
۶. چگونه حساسیت شخص تعیین شده را پیش از انجام عمل هیپنوتیسم افزایش دهیم؟.....	۱۱۲
۷. چرا پس از آن که از عهده ایجاد چند پدیده برآمدید، در یافتن آزمودنی‌ها.....	۱۱۳
موفق خواهید شد؟.....	۱۱۳
۷. هیپنوتیسم جزئی.....	۱۱۵
۱. افتادن به عقب.....	۱۱۵
الف) شرح.....	۱۱۵
ب) مرحله اول.....	۱۱۶

۸ + روش‌های عملی مانیتیسم، هیپنوتیسم و تلقین

۱۱۷.....	ج) مرحله دوم.....
۱۱۷.....	د) مرحله سوم.....
۱۱۷.....	د) چهارمین و آخرین مرحله
۱۲۰.....	۲. تجزیه و تحلیل آزمایش.....
۱۲۴.....	۳. چند مانع و راه برطرف کردن آنها.....
۱۲۶.....	۴. افتادن به جلو.....
۱۲۷.....	۵. چگونه خود را در عمل آماده کنیم؟.....

۸. انقباض عضلات، بازدارندگی و گرفتگی صدا در حالت بیداری به وسیله جذبه و تلقین آمرانه.....	۱۲۱.....
۱. انقباض بازوها و دستها.....	۱۲۱.....
۲. ثابت نگه داشتن آزمودنی به وسیله منع القایی.....	۱۲۵.....
۳. ناتوانی آزمودنی در گشودن پلک‌هایش	۱۲۶.....
۴. گرفتگی جزئی صدا.....	۱۲۷.....
۹. اختلالات حرکتی: حرکات تحمیلی.....	۱۴۱.....
۱. حالت تأثیرپذیری	۱۴۱.....
۲. اصول کلی	۱۴۲.....
۳. اختلال در تعادل.....	۱۴۳.....
۴. عمل غیرارادی تحمیلی	۱۴۴.....
۵. آزمایشی دیگر در زمینه عمل غیرارادی	۱۴۴.....
۶. چگونه آزمودنی را راه‌های کنیم؟.....	۱۴۵.....
۱۰. اختلالات حرکتی: بازداشتمن از حرکت	۱۴۷.....
۱. آزمایش معروف افزایش تدریجی سنگینی وزنه	۱۴۷.....

۱۴۹	۲. فلنج کردن عضوی از بدن.....
۱۵۰	۳. ناتوانی کامل در حرکت کردن.....
۱۵۱	۴. آزمایش‌های دیگری در زمینه اختلالات حرکتی.....
۱۵۳	۱۱. اختلالات حسی.....
۱۵۳	۱. مقدمه.....
۱۵۵	۲. تأثیر خفیف بر قوه بینایی.....
۱۵۵	۳. توهمات بینایی.....
۱۵۶	۴. توهمات شنوایی.....
۱۵۷	۵. توهمات بینایی و چشایی.....
۱۵۷	۶. احساس‌های ملموس تلقین شده.....
۱۵۸	۷. کاهش حساسیت پوستی.....
۱۶۱	۱۲. اختلالات مرکزی.....
۱۶۱	۱. مفاهیم کلی.....
۱۶۲	۲. فراموشی.....
۱۶۳	۳. اجرای اعمال تحمیلی.....
۱۶۵	۴. اهمیت رهاسازی آزمودنی.....
۱۶۷	۱۳. شیوه‌های غیرارادی خفیف.....
۱۶۷	۱. حالت جذبه.....
۱۶۸	۲. آینه‌های چرخان.....
۱۶۸	۳. گویی‌های هیپنوتیسمی، دیسک‌های هیپنوتیسمی و.....
۱۷۰	۴. تأثیر نیروی جاذبه.....
۱۷۱	۵. اشیائی مغناطیس شده.....

۱۰ + روش‌های عملی مانیتیسم، هیپنوتیسم و تلقین

۱۷۳	۱۴. حالات عمیق.....
۱۷۳	۱. هیپنوز کامل به دنبال هیپنوز جزئی متوسط .....
۱۷۴	۲. هیپنوز کامل به دنبال هیپنوز جزئی پیشرفته.....
۱۷۴	۳. هیپنوز کامل به دنبال خواب طبیعی.....
۱۷۶	۴. هیپنوز کامل به دنبال وضعیت عادی .....
	۵. چگونه می‌توان ثابت کرد که آزمودنی کاملاً در وضعیت هیپنوز کامل است؟.....
۱۸۶	۶. تلقین در هیپنوز عمیق (مرحله اول).....
۱۹۱	۷. تلقین در هیپنوز کامل و عمیق (مرحله دوم).....
۱۹۳	۸. انقباض کلی.....
۱۹۵	۹. پس از تلقین .....
۱۹۶	۱۰. بیداری .....
۱۹۷	۱۱. شیوه‌هایی برای خطر برای استفاده عموم .....

کتاب سوم: پدیده‌های فرار و ای انتشاری

دستورالعمل‌هایی برای مشاهده این پدیده‌ها

۲۰۱	۱۵. حالات و پدیده‌های رایج هیپنوز.....
۲۰۱	۱. مفاهیم کلی.....
۲۰۴	۲. حالت رخوت در هیپنوتیسم حسی .....
۲۰۵	۳. حالت جمود خلسله‌ای در هیپنوتیسم حسی .....
۲۰۶	۴. حالت خوابگردی در هیپنوتیسم حسی و هیپنوتیسم روانی .....
۲۰۹	۵. تأثیر نیروی جاذبه و انتقال .....
۲۱۰	۶. هیپنوتیسم یک طرفه .....
	۷. انتقال احساسات از راه دور، از شخص هیپنوتیسم شده به شخصی دیگر.....
۲۱۱	

۸ تأثیر مواد دارویی و سمی از فاصله.....	۲۱۵
۱۶ چهار وضعیت خواب مانیتیسمی.....	۲۱۷
۱. شرایط آزمایش.....	۲۱۷
۲. آزمایش‌های مقدماتی.....	۲۱۸
۳. حالت تلقینی	۲۲۰
۴. حالت جمود خلسله‌ای.....	۲۲۲
۵. حالت خوابگردی.....	۲۲۳
۶. حالت رخوت.....	۲۲۴
۷. بیداری.....	۲۲۵
۱۷ روشن‌بینی در خوابگردی.....	۲۲۷
۱. انتخاب آزمودنی.....	۲۲۷
۲. خوابگردی طبی.....	۲۲۸
۳. آزمایش‌های مقدماتی.....	۲۲۹
۴. رؤیت از فاصله.....	۲۲۹
۱۸ نهان‌بینی.....	۲۳۳
۱. روان‌شناختی شخص «نهان بین».....	۲۳۳
۲. نهان‌بینی خودانگیخته.....	۲۳۵
۳. نهان‌بینی ارادی	۲۴۱
۴. مشاهده عوامل، آشکال و موجوداتی که معمولاً نمی‌توان آن‌ها را رؤیت کرد.....	۲۴۵
۵. جمع‌بندی	۲۴۷
۶. مفاهیم کاربردی	۲۴۹

۱۹	نمودهای عینی تأثیرپذیری و مضاعف شدن.....	۲۵۱
۱	نمودهای عینی تأثیرپذیری شامل چه مواردی می‌شود؟.....	۲۵۱
۲	روش انجام دادن آزمایش.....	۲۶۰
۳.	[پدیده] مضاعف شدن آزمودنی.....	۲۶۲
۴	پدیده مضاعف شدن خودبخود.....	۲۶۴
۵	پدیده مضاعف شدن ارادی	۲۶۹
۲۰	۲۷۵ ..... انتقال فکر و تلقین ذهنی از فاصله انداز.....	۲۷۵
۱	در حالت بیداری.....	۲۷۵
۲	در حالت هیپنووز عمیق.....	۲۷۸
۳	در حالت خوابگردی.....	۲۸۰
۴	خواب کردن آزمودنی ای که پیش‌تر هیپنوتیسم و سپس بیدار شده است از راه دستور ذهنی.....	۲۸۶
۵	فکرخوانی	۲۸۹
	كتاب چهارم: واسطه‌گری	
۲۱	۲۹۵ ..... مسئله واسطه‌گری و جلوه‌های توجه برانگیز آن.....	۲۹۵
۱	جلسات احضار ارواح	۲۹۶
۲	گزارش‌های تأییدآمیز معتقدان به عقاید روح باورانه	۳۰۱
۳	خواندن اثری که بیانگر تحقیقات تجربی مرجعی علمی است.....	۳۰۲
۴	نوشته‌های مروجان احضار ارواح	۳۰۳
۲۲	۳۰۵ ..... شیوه‌های آزمایش	۳۰۵
۱	نگارش خودکار.....	۳۰۵
۲	بلند شدن میز در عین تماس با زمین و تیپتوولوژی.....	۳۰۶

۳. بلند شدن کامل میز از زمین، ضربات، جایجا کردن اشیا.....	۳۰۶
۴. ظهور.....	۳۰۷
۵. گذر از میان اشیا، نگارش بی واسطه.....	۳۰۷
۶. نامه نگاری های دو طرفه	۳۰۸
۷. چه کسی می تواند واسطه باشد؟.....	۳۰۸
۲۳. بررسی منطق واسطه گری.....	۳۱۱
۱. نظر دانشمندان	۳۱۱
۲. اعتقاد به احضار ارواح و اعتقاد به وجود ارواح.....	۳۱۳
۳. تکنیک عملی علمی.....	۳۱۹
۴. سنت و «اعتقاد به احضار ارواح».....	۳۲۱
۲۴. زیان های اعتقاد به احضار ارواح و مضرات فقدان عینی نگری کافی در مطالعه واسطه گری.....	۳۲۵
۱. حالت روحی بیمارگونه «معتقدان».....	۳۲۵
۲. ترفندها.....	۳۲۸
۳. نتایج.....	۳۲۹
کتاب پنجم: کاربرد مانیتیسم، تلقین و تأثیر روانی در درمان بیماری ها	
مقدمه ای بر طب فراروانی - مانیتیسمی	۳۳۳
۲۵. ناخوشی ها و بیماری های غیر مزم من	۳۳۷
۱. غش.....	۳۳۷
۲. سردرد.....	۳۳۸
۳. درد اعصاب دندان و چهره	۳۴۰

۳۴۱	۴. سوء‌هاضمه
۳۴۱	۵. اضطراب
۳۴۳	۶. بی‌خوابی
۳۴۷	۷. خواب آشفته
۳۴۷	۸. روان‌رنجوری
۳۴۸	۹. کمروری
۳۵۰	۱۰. گرفتگی‌های عضلانی نویسنده‌گان و نوازنده‌گان پیانو و ویولن. لرزش‌های عصبی
۳۵۲	۲۶. مهم‌ترین اختلالات در کارکرد بدن
۳۵۲	۱. مفاهیم کلی
۳۵۴	۲. درد معده
۳۵۵	۳. سوء‌هاضمه
۳۵۶	۴. التهاب روده‌ها
۳۵۷	۵. بیوست
۳۵۸	۶. آسم
۳۶۰	۷. برونشیت (مزمن یا حاد)
۳۶۲	۸. بیماری‌های قلبی
۳۶۴	۹. اختلالات عروقی
۳۶۵	۱۰. فلنجی که ناشی از خونریزی مغزی نیست.
۳۶۹	۲۷. ناتوانی حرکتی
۳۷۵	۲۸. روان‌رنجوری‌ها
۳۸۱	۲۹. ضعف‌های جسمانی

۳۸۷	۲۰. اشتغالات فکری و سواس‌ها
۳۸۹	۱. سواس تک‌سویه عذاب
۳۹۰	۲. اشتغال فکری در باره خطری قریب الوقوع
۳۹۰	۳. سواس فکری در مورد خواستهایی که خلاف اصول اخلاقی بیمار است
۳۹۳	۲۱. الکلیسم، معایب [شخصیتی]، اعتیاد به مواد زیان‌بخش
۳۹۹	۲۲. نفوذ اخلاقی
۴۰۵	۲۳. درمان از فاصله

مقدمه

۱. پدیده‌های فرا روانی همواره وجود داشته‌اند؛ آشنایی با گونه‌های اصلی آن‌ها از روزگار قدیم تا امروز.

پدیده‌هایی که در این کتاب بررسی می‌کنیم از زمان‌های بسیار دور شناخته شده بوده‌اند. آنچه امروزه «ماتیتیسم»، «هیپنوتیسم»، «تلقین»، «تله‌پاتی» و... می‌نامیم، در گذشته‌های بسیار دور، بخش تجربی علم اسرارآمیزی را در هند، کلده و مصر تشکیل می‌داد که به اعضای طبقهٔ ممتاز - جامعه اختصاص داشت - کسانی که هم‌زمان نقش کاهن، دولتمرد و طبیب را ایفا می‌کردند. پیشینیان ما، که در این زمینه کارآزموده بودند، راز تواناییشان را نسل به نسل منتقل کرده‌اند؛ حتی می‌توان گفت که آن‌ها به قدری پیشرفت کرده بودند که امروزی‌ها هنوز به گرد پایشان ترسیده‌اند. درواقع، چنین به نظر می‌رسد که این افراد تسلطی کمایش مطلق بر جسم و روح همنوعان خود داشتند و در این زمینه آنقدر ورزیده بودند که می‌توانستند با یک کلام بیماری را شفا دهند یا با یک نگاه روح اشخاصی را مطیع خود سازند. حتی بعضی نویسنده‌گان تصور می‌کنند که آن‌ها برخی اشکال انرژی را که دانشمندان امروزی هنوز کشف نکرده‌اند، می‌شناختند و از آن‌ها استفاده می‌کردند.

بخش‌هایی از این علم را سری خوانده‌اند، زیرا با ظرفات خاصی از توده‌های مردم پنهان شده و در عین حال در [میراث] تمدن‌هایی که امروزه اثری از آن‌ها نیست باقی مانده است. در واقع، تاریخ گواه آن بوده است که این امور خارق‌العاده در قرون مختلف میان همه اقوام وجود داشته و به دست اشخاصی صورت می‌گرفته که به نظر میراث‌خوار قدرت کاهنان بزرگ بودند. بعد از آن که تئودوسیوس^۱ کتابخانه اسکندریه را به آتش کشید، علوم کهن فراورانی، در همان کانون‌های نخستین آن خشکانده شد و روند این علوم به دلیل پراکندگی پژوهندگانش رو به نزول نهاد، به این ترتیب، لازم آمد که برای حفظ آثار باقی مانده احتیاط‌هایی صورت گیرد. این امر منشأ پیدایش محافل اسرارآمیز بود، محافلی که آن‌ها را در قرون وسطی نیز باز می‌یابیم و مالک بخشی از دانش سری بودند.

نا آغاز دوره رنسانس، پدیده‌های فراورانی را اموری خارق‌العاده در نظر می‌گرفتند، حتی کسانی که در این امور دست داشتند بر این عقیده بودند و آن‌ها را نوعی تخطی از نظام طبیعت می‌دانستند. پلین^۲، ابن سینا^۳، والتنین^۴، آگریپا^۵، پاراسلس^۶ و عده‌ای دیگر رسم‌آعلام کردند که انسان می‌تواند بر چیزهای دیگر تأثیر بگذارد و به این طریق به خوبی توانستند پرده ابهام را از روی این مسئله بردارند، اما مسمر^۷ بود که توانست با تئوری مانیتیسم جوانی یا ارتباط آهنگ حرکت بدن جانداران، اولین قدم قطعی را به سوی تفسیر منطقی تر فراورانشناسی بردارد.

از پیروان بر جسته مسمر، می‌توان پوئیسگور^۸، دُلوز^۹، دویوته^{۱۰} و لافوتن^{۱۱} را نام برد که مصمم شده بودند تا سروسامانی به تئوری پیشین بدھند، تا آن که در زمان لافوتن (۱۸۰۲-۱۸۹۲)، تکنیک مشخصی برای

1. Théodore

2. Pline

3. Basile

4. Valentin

5. Agrippa

6. Paracelse

7. Mesmer

8. Puységur

9. Deleuze

10. du Potet

11. Latontaine

«مانیتیسم کردن» بنا نهاده شد، به این معنی که پرتوافقکنی این رادیو اکتیویته فیزیولوژیکی به میزان مناسب، خواه به منظور درمان بسیاری از بیماری‌ها خواه به منظور ایجاد حالتی خاص، چیزی که امروزه به آن «مانیتیسم» می‌گوییم، تحت عنوان «خوابگردی»^۱ شناخته شد و از ویژگی‌های بارز آن افزایش قابلیت‌های احساسی خوابگرد در مورد اشیا یا اشخاصی بود که دور از دسترس حواس فیزیکی او قرار داشتند.

در حدود سال ۱۸۴۱، پزشکی انگلیسی به نام برید^۲ توانست برخی آزمایش‌هایی را که در جلسه‌ای با حضور لافوتن دیده بود، تکرار کند. اصول و شیوه‌هایی که او به کار برد به گونه‌ای دیگر بود: دکتر برید، در واقع، با ثابت نگه داشتن نگاه اشخاص روی یک نقطه نورانی توانست به القای خوابی نظری آنچه در «خوابگردی» واقع می‌شد دست یابد. او بعد از این خواب را «هیپنو^۳» نامید. این سرآغاز شکل‌گیری مکتبی از آزمایش‌کنندگان، یعنی «هیپنوتیسم کنندگان» بود که مانیتیسم حیوانی را انکار می‌کردند و این پدیده‌های مانیتیسمی ایجاد شده از طریق روش خود را ناشی از عمل ثبات نگاه روی نقطه‌ای نورانی می‌دانستند و سایر نظریه‌ها را رد می‌کردند. کشف برید^۴ بهزودی در دانشکده‌های پزشکی سراسر جهان «هیپنوتیسم»^۵ نام گرفت، بالاخص در پاریس، جایی که آسایشگاه روانی آن به نام سالپتریر به خاطر حضور عصب‌شناس معروف، شارکو، به شهرت خاصی رسیده بود. پس از این دو جنبه پدیده‌های فراروانی (مانیتیسم و هیپنوتیسم)، بهزودی سومین جنبه، توجه پژوهشگران را به خود مشغول کرد. دکتر لیبو^۶ از شهر نانسی، ضمن قبول تئوری‌ای که پیش از این دکتر فاریا^۷ و این دوکوبه^۸ به منظور تشریح پدیده‌های مشاهده شده در آزمایش مانیتیسمی مطرح کرده

1. somnambulisme

2. Braid

3. hypnotise

4. مدت‌ها پیش از او، ساحران هندی این موضوع را کشف کرده بودند.

5. hypnotisme

6. Liébeault

7. Faria

8. Hénin de Cuvilliers

بودند، این پدیده‌ها – و نیز پدیده‌هایی را که در هیپنوتیسم دکتر برید وجود داشت – ناشی از اثر شیوه‌ها، حرکات و اشارات و گفتارهای شخص هیپنوتیسم‌کننده بر تخیل شخص هیپنوتیسم شونده دانست. دکتر لیبو، موفق شد با جملات تصدیقی و فرمان‌های نیرومند و اثرگذار، نگاه‌های ثابت مستمر و حرکات هدفمند و معنی‌دار، ذهن اشخاص را تحت تأثیر قرار دهد و متعاقباً خوابی عصبی نظیر هیپنوگز دکتر برید و خوابگردی مکتب پیروان مسمر ایجاد کند. روش دکتر برید، که در یک کلمه تلقین تعریف می‌شود، به او امکان داد که تقریباً تمام اشخاصی را که در تجارت درمانی اش با آن‌ها روی رو می‌شد، تحت تأثیر قرار دهد و به اشاعه نوع خاصی از درمان که به «القا درمانی» معروف است بپردازد! این القا درمانی به نوعی کارهای خارق‌العاده دوران کهن را احیا می‌کرد و مبتنی بر تأثیر فعالیت [سیستم] روانی - عصبی بیمار بر روی اعضای آسیب‌دیده بدنش بود که از طریق تلقین‌های خاصی صورت می‌گرفت.

کمی بعد، حدود سال ۱۸۷۳، به دنبال تحقیق پرفسور ش. ریشه^۱ توجه آزمایش‌کنندگان به چهارمین دسته از امور فرا روانی معطوف شد، یعنی تأثیر اراده بر شخصی که در فاصله خاصی از ما قرار دارد. کسی که دکتر ریشه قرار بود او را هیپنوتیسم کند چندین بار از راه دور بدون آن که خودش اطلاعی داشته باشد مورد تلقین قرار می‌گرفت. بررسی و بازاندیشی در باره این پدیده، یعنی «تلقین روانی»، را چوروویچ^۲، دکتر گله^۳، دکتر اریکور^۴ و دکتر ژیبر^۵ از سرگرفتند.^۶ هرچند دیگر در واقعیت آن شکی نداریم، حتمیت آن امروزه هنوز به طور کامل معلوم نشده است.

1. Ch. Richet

2. Ochorowicz

3. Gley

4. Héricourt

5. Gibert

۶. این سه پژوهش آخر مخصوصاً با آزمایشی به نام کالیوسترو (Caglistro) حرکت تازه‌ای را آغاز کردند. در این آزمایش آزمودنی را از راه دور، آن هم بدون اطلاع او، به خواب می‌برند و سپس به طور ذهنی به او دستور می‌دادند که به جستجوی تلقین‌کننده‌اش بپردازد.

طی سی سال اخیر، همه امور خارق العاده افسانه‌ای که در کلده و مصر به سحر و جادو تعبیر می‌شد، به صورت اموری اکتسابی در زمینه تجارب فراروانی درآمده‌اند. تحقیقات دکتر مکسول^۱، دکتر گله^۲، دکتر آستی^۳ و دکتر بواراک^۴، رئیس دانشگاه دیژون، واقعیتی را به اثبات رساند که مدت‌های مديدة مورد انکار واقع می‌شد، واقعیتی که به هوشیاری در حین خوابگردی و نهان‌بینی^۵ اشاره داشت. به عبارت دیگر، امکان دیدن، شنیدن، احساس کردن از راه دور و حتی پیشگویی حوادث آینده را در برخی اشخاص به اثبات می‌رساند. بررسی واسطه‌گری در احضار ارواح – نامی که به برخی توانایی‌های خارق العاده داده می‌شود – که به کوشش کروک لومبروسو، دوروشا و سایر متخصصان بر جسته علمی صورت گرفت، امکان تأثیر شگرف ذهن بر ماده‌ای را که از تیررس حواس به دور است به شکل ایجاد حرکت در آن ماده به اثبات رسانید. این چنین بود که پاسخ معماهایی از قبیل از زمین بلند شدن میزهای خانه‌هایی که در آن‌ها اشباح رفت و آمد می‌کنند و سایر جلوه‌های انرژی ناشناخته را که در قدیم آن‌ها را مربوط به ارواح مردگان می‌دانستند، در آموزه‌های احضار ارواح یافتد. اشباح^۶، در دو جا بودن^۷، مضاعف شدن^۸ و رویت اشباح، امروزه بر حسب این حرکت‌زایی‌ها توجیه می‌شوند – کلتل دوروشا به طور تجربی ثابت کرد که سرشت و مراج انسان، از ترکیبی مضاعف به صورت مایع سیال اثيری تشکیل یافته است. گورنی،

۱. Maxwell : نگاه کنید به اثرش: *Les phénomènes psychiques*

۲. نگاه کنید به آثارش در باره روان‌شناسی ضمیر ناخودآگاه.

۳. Osty : نگاه کنید به اثرش: *Lucidité et Intuition*

۴. Boirac : نگاه کنید به:

L'Avenir des sciences psychiques و La Psychologie inconne

5. clairvoyance

۶. فرضیه ارتباط مردگان با ما و نقش فرضی آن‌ها در ایجاد پدیده‌های واسطه‌گری از مقام اثبات بسیار دور می‌نماید. در این باره نگاه کنید به کتاب: *Les forces naturelles inconnues* از فلاماریون.

7. bilocation

8. dédoublement

مایرز، پودمور، عضو انجمن تحقیقات روانی لندن و دورویل از پاریس، هرچند که روش‌های متفاوتی را در این باره دنبال کردند، موفق شدند که به تابع یکسانی برسند.

این سال تلاش بی‌وقفه به رهبری متفکران بسیار مشهور، دوره‌گذاری بود که طی آن پدیده‌های فرار روانی کاملاً خود را از بستر تجربه گرایانه‌شان جدا کردند و هنوز هم در بین این پدیده‌ها هیچ کداماشان در زمرة اموری که داشمندان واقعیت آن‌ها را پذیرفته‌اند در نیامده‌اند.

۲. تحول فلسفه و مابعدالطبیعه از رهگذر دستاوردهای مسلم علوم فرار روان‌شناختی. فایده این قسمت: گسترش ثمرات شناخت تجربی فرار روان‌شناصی به بیشترین میزان ممکن.

مفاهیم جدید مابعدالطبیعی، فلسفی و روان‌شناختی، امروزه به شیوه‌ای تأثیرگذار، به کار شفاف کردن و تبیین روش دستاوردهای اولیه و مسلم علوم فرار روان‌شناختی آمده‌اند: برای آن که متوجه موضوع شویم، کافی است که آخرین آثار برگسون و دکتر گله را بخوانیم، آثاری ناظر به این که فرار روان‌شناصی به مدد پدیده‌هایی که قطعیت و موجبیت آن‌ها را بررسی می‌کند، نشان می‌دهد که مسائلی که تا به امروز تقریباً منحصرآ جنبه نظری یا فرضیه‌ای داشته‌اند، دارای پایه‌های عینی و اساس تجربی و محسوس هستند. با نوشتن این کتاب عامه‌فهم، در درجه اول می‌خواهم تا آن‌جا که می‌توانم ثمرات اعتلای فکری‌ای را که فرار روان‌شناصی تاکنون در بین نخبگان ممتاز ایجاد کرده است گسترش دهم، نخبگانی که بی‌وقفه، پیشرفت تمام شاخه‌های دانش بشری را دنبال می‌کنند. من در این کتاب روشی تجربی را بیان می‌کنم و به شیوه‌ای عامه‌فهم تشریح می‌کنم که چگونه پدیده‌های متدال مانیتیسم و هیپنوگز (خواب مصنوعی) به وجود می‌آیند، چون می‌دانم که کمترین نتیجه‌ای که نصیب خوانندگان کتاب می‌شود، البته بعد از آن که

واقعیت این پدیده‌ها را خودشان تأیید کردن، پیشرفت در اعتلای قوای ذهنی خویش و توانا ساختن این قواست.

ثانیاً هدف من گسترش کاربرد عملی مانیتیسم، هیپنوتیسم، تلقین و آنچه ما از تله‌پاتی^۱ می‌دانیم، به عنوان وسیله‌ای برای اثرگذاری در اشخاص است. به ویژه نشان خواهم داد که چگونه هر کس می‌تواند انرژی‌های پنهان فراروایی - مانیتیسمی را تا بیشترین حد افزایش بدهد و این انرژی‌ها را به نحو سودمندی در جهت تأثیرگذاری بر اعمال بدن خویش، ارتقای استعدادهای روحی‌اش، رهایی از قید و بند عوامل طبیعی و تأثیرات افسردگی، انتقاد و ناکامی و در یک کلمه برای دست‌یافتن به تغییرات و کمال و خصائص در خور شخصیتش آن‌طور که آرزو می‌کند، به کار گیرد. به کسانی که به تأثیرات مانیتیسمی، تأثیر از راه تلقین و اراده علاقه‌مندند نشان خواهم داد که چگونه می‌توان مانع در مقابل اختلالات، بیماری‌ها و ناخوشی‌ها پدید آورد؛ در یک کلام، چگونه در زندگی خصوصیمان و در امور مربوط به وضعیت‌های روحی‌ای که ما را احاطه کرده است رفتار کنیم؛ چگونه عقاید، تصمیمات، احساسات و عواطف خود را اصلاح کنیم.

۳. آموزش عملی قالبی بسیار عامه‌فهم دارد: روش‌های کاملی که در ادامه معرفی می‌شوند، کارآمد و بی‌خطرونند. موقوفیت تضمین شده و حتمی است. علوم فراروایان‌شناختی که در دوران باستان همواره به گروه اندکی از رازآشنایان اختصاص داشت و در طی قرون وسطی به شکل قواعدی نامفهوم برای مردم پنهان بود تا امروز در روزگار جدید متخصصان اندک و پراکنده‌ای داشته است. احتمالاً از این‌جا بود که این اعتقاد شایع شد که فقط کسانی که به طور استثنایی از موهاب و استعدادهایی برخوردارند می‌توانند دست به

۱. موضوع تله‌پاتی به طور جداگانه در کتابی با عنوان تأثیر از فاصله بررسی شده است. [ترجمه این کتاب را انتشارات فقنوس منتشر کرده است. -م.]

آزمایش در این عرصه بزند. مثل هر چیز دیگری، ما با استعدادهای کمابیش متفاوت در زمینه مانیتیسم یا تلقین به دنیا می‌آییم، اما آنچه به عنوان شرایط و صلاحیت‌های شخصی عملگر یا آزمایشگر بر جسته تعریف می‌کنیم اگر در شخصی عادی نباشد، عیبی در او محسوب نمی‌شود و این شرایط خارج از توانایی او نیست. من، بنا به تجربه خود، یقین ذارم کسانی که درس‌های عملی مرا به درستی و به دقت به کار گیرند، چه مرد باشند چه زن، چه جوان باشند چه پیر، موفق خواهند شد. من در تهیه و تنظیم این درس‌ها دقتی و سواس‌گونه به خرج داده‌ام. در این کتاب با روش‌هایی آشنا می‌شوید که از طریق آزمایش‌های مختلف در حوزه‌های گوناگون آن‌ها را آموخته‌ام، روش‌هایی که، همان‌طور که خواهید دید، با دقتی که تا به امروز در هیچ کدام از دروس عامه‌فهم وجود نداشته تنظیم گردیده و اندک شهرتی از رهگذر آن‌ها نصیب من شده است. این روش‌ها که در طی ده سال کار روزمره بر روی افرادی از هر گروه سنی و با هر شرایطی تنظیم شده، برتری خود را به اثبات رسانده است. من در مؤسسه‌ام، با آموزش شفاخی روش‌هایی که در کتاب خواهید خواند و نیز از طریق اجرای آن‌ها بر روی اشخاص، که بعداً به آن‌ها کمک می‌کرد تا این تمرین‌ها را تکرار کنند، بالغ بر چهل هیپنوتیسم‌کننده تربیت نکرده‌ام. می‌توانم بگویم در بین کسانی که چنین آموزشی را دنبال کرده‌اند، حتی یک نفر هم پیدا نشده که توانسته باشد به پدیده‌های مانیتیسمی - هیپنوتیسمی بر روی اشخاص انتخاب شده از بین دوستان نزدیک یا آشنا‌یانش دست یابد. به علاوه، من تصدیق می‌کنم که، برخلاف اعتقاد بی‌اساسی که وجود دارد، عمل رایج مانیتیسم و هیپنوتیسم، نه برای آزمایش‌کننده ضرر دارد، نه برای اشخاص مورد آزمایش. خواننده با پرداختن به آزمایشی که در کتاب دوم توصیف شده است، و با اکتساب عادت‌گونه تمامی حالت‌هایی که برای اکثر افراد قابل دستیابی است - از خفیف‌ترین تأثیرات تلقینی در حالت بیداری گرفته تا هیپنوگامی و شدید - دو نتیجه عایدش

خواهد شد؛ به فعل درآوردن قوای فراروانی - مانیتیسمی خود و ایجاد حالت روحی و وضعیتی که برای تأثیر نهادن بر دیگران ضروری است.

۴. پیش از بررسی پدیده‌های عالی فراروانی، ضروری است که در ایجاد پدیده‌های معمولی تخصص و مهارت پیدا کنیم.

صرف نظر از میزان معلوماتمان، لازم است که مرحله جسمی - روانی را به مدد تمامی روش‌های عمل و کنترل آن پشت سر بگذاریم تا بتوانیم به ساحل پدیده‌های عالی فراروانی برسیم. می‌توانم شخصیت‌های برجسته علمی‌ای را نام ببرم، که به علت عدم خبرگی در هیپنوتیسم معمولی، عدم شناخت تجربی نمودهای بارز مانیتیسم، خود تلقینی و عدم مشاهده عکس‌العمل‌های متنوع ضمیر ناخودآگاه در چند صد شخص، با برخی ظواهر گمراه شده‌اند، مثلاً به اشتباه، توهمنات را به جای اشباح و امور ذهن‌خوانی، روش‌بینی،^۱ وقایع خوابگردی یا دو مکانی را به جای احضار ارواح اشخاص مرده تصور کرده‌اند. در خصوص این دسته از مفاهیم و تصورات، اشخاص باهوش و تحصیل‌کرده‌ای را دیده‌ام که قربانی حساسیت فوق العاده و رشد ناکافی استعداد فراروانیشان شده‌اند. این افراد خود را این‌طور قانع کرده‌اند که حرکات غیرارادی فراروانی‌ای که آن‌ها در عمل احضار روح به خودشان القا می‌کنند، معلول «روحی» است که جسمشان را تصرف می‌کند. من هر سال موارد زیادی از افکار وسوسی - جبری، توهمنات دائمی شنوایی و بینایی و اختلالات دیگری را می‌بینم که مسبب آن افراد بی‌پرواپی بوده‌اند که از طریق اعمال روشن به تشویش افکنندن خویش این مشکلات را پدیدآورده‌اند - روشی که پیروان آئین - کاردک^۲ آن را رواج دادند. اگر این افراد، پیش از تماسشان با آثار مربوط به امور روحی یا مبلغان این امور، ابتدایی‌ترین رساله‌های مربوط به تلقین را خوانده بودند، دیگر در اعتقاد خود مبنی بر

ارتباط با مردگان لجاجت به خرج نمی‌دادند – اعتقادی که زایدۀ باورهای جزئی بود – و کارشان به این جانمی‌کشید که خود را به ورطۀ توهمندانه و به این طریق دستگاه حسی خود را دچار اختلال کنند.

در خصوص تحقیق در باب روشن‌بینی در حین خوابگردی، نهان‌بینی، صورت بیرونی دادن به تأثیرپذیری، تله‌باتی و پدیده‌های همانند آن‌ها، خواهیم دید که برای کسب این امور لازم است آزمودنی‌هایی مناسب انتخاب کنیم که لازمه آن سعی و کوشش بسیار است. تنها آزمایش‌کننده‌ای که در زمینه ایجاد پدیده‌های ابتدایی به مرحله پختگی رسیده باشد، مستعد آن خواهد بود که شمار زیادی از آزمودنی‌ها را تحت نفوذ خود درآورد. اگر همه محققان امروزی توجهشان را به این نکته جلب کنند، زحماتشان در این زمینه به ثمر می‌رسد، زیرا دیگر انژوشن را برای پیدا کردن آزمودنی‌ها، که با روش‌های خودشان قابل تشخیص نیست، به هدر نمی‌دهند. در واقع سیستم ما، حتی در وضعیت عادی، این امکان را فراهم می‌کند که نخست با تأثیری مختصر و سپس با تأثیری کمی عمیق‌تر، حالت اولیه شخصی را تغییر دهیم و به این ترتیب به درجه‌ای از حساسیت بررسیم که قادر به انجام آزمایش‌های بسیار پیچیده شویم.

۵. تمرین تجربی را باید رکن خودپروری و نفوذ شخصی در زندگی خصوصی، مناسبات و روابط با دیگران و کلاآکامیابی‌ها دانست.

کسانی که بالاخص علاقه‌مندند از فراروان‌شناسی در امور شخصی خود سود جویند، می‌توانند این عناصر تأثیرگذار را در خودشان بپرورانند به شرط آن که بعد از کسب آموزه‌های کتاب به سفارش‌های من مبنی بر اجرای هرچه بیش‌تر آزمایش‌ها و تمرین‌های تلقین، هیپنوتیسم و افسونگری جامه عمل پیش‌اندازند که در این صورت در قیاس با به کارگیری هر روش دیگری بسیار زودتر موفق خواهند شد. با آگاهی از اطلاعات ذکر شده در بخش آخر کتاب،

قادر خواهد بود که قواعد این عمل را با شرایط معمولی زندگی‌تان سازگار کنید.

از حدود بیست سال پیش که اولین دوره‌های همه‌فهم هیپنوتیسم بنیان نهاده شد، مؤسسه‌هایی وجود داشته‌اند که دانسته یا ندانسته نوعی ابهام در اذهان عامه مردم ایجاد کرده‌اند، آن هم با مسلم گرفتن این فرض که ابزارهای موققیت در علم هیپنوتیسم عبارت است از این که به همه اجازه داده شود که از شیوه‌های آمرانه فشار روحی – که در حالت ناخودآگاه اعمال شود – استفاده کنند. این تصور احتمانه و دور از انصاف را شماری از مُلْفَان یا سارقان ادبی دوره‌های مورد بحث رواج دادند.^۱ نتیجه ناگوارتر این تصور، استدلالی بود که به مخالفان عامه‌فهم کردن علوم فراروانی یاری می‌رساند. این نتیجه با درک من از کامیابی از رهگذار هیپنوتیسم در تضاد بود. وقتی که به کارگیری و پروراندن روش‌های عمل فراروانی - مانیتیسمی را با در نظر گرفتن کاربردشان در زندگی حصوصی و در مناسباتمان توصیه می‌کنم، در واقع قصد دارم که دو مطلب را بیان کنم؛ اول آن که این به کارگیری و پروراندن، زمینه‌ساز نوعی جذابیت شخصی اغواکننده و دلپذیر می‌شود که «مانیتیسم شخصی» نام دارد – جذابیتی که با فراهم کردن امکان از پیش سنجیدن روابط به نفع خودمان باعث تسهیل روابطمان با دیگران می‌شود؛ دوم آن که این به کارگیری و پروراندن، تأثیرات ذیل را دربردارد:

الف) درآوردن حساسیت، تأثیرپذیری، قوه تخیل، انگیزه‌ها و غرایز تحت کنترل اندیشه ارادی.

ب) پرورش مراقبه، قوه تشخیص، حافظه و انرژی ارادی.

ج) بنیان نهادن و استوار کردن این اطمینان مفهومی و عملی که اعتماد به نفس را در ما به وجود می‌آورد.

۱. زیرا در زمینه هیپنوتیسم «دوره‌های آموزشی» بی‌شماری وجود دارد که آموزشگرانشان هرگز نتوانسته‌اند یک آزمودنی را هم به خواب ببرند.

د) سازماندهی و نظارت بر پریابی ذهنی تا حدی که بیشترین بازده مفید کمی از قابلیت‌ها واستعدادها حاصل شود.

ع. طرح کلی کتاب، شیوه مطالعه.

مطلوب این کتاب را بر اساس طرحی تقسیم‌بندی کرده‌ام که به نظرم برای خوانندگان مناسب‌تر است:

– در کتاب اول، بررسی مفصل چهار عنصر نفوذ و تأثیر شخصی را به شکل تجربی خواهید یافت.

– کتاب دوم شامل دوره‌ای است به منظور دستیابی به پدیده‌های مانیتیسمی - هیپنوتیسمی معمول، همان‌پدیده‌هایی که قادر خواهیم بود آن‌ها را در اکثر اشخاص ایجاد کنیم؛ تلقین در حالت بیداری، حالت‌های سطحی هیپنوژ (خواب مصنوعی)، تلقین هیپنوتیسمی، عمل انقباض و غیره.

– پدیده‌های فرارواني‌ای که جبر و موجیت در آن‌ها دخیل است و به طور ارادی ایجاد نمی‌شوند، موضوعی است که در کتاب سوم به آن پرداخته‌ایم؛ روشن‌بینی، نهان‌بینی، صورت بیرونی دادن به تأثیرپذیری و غیره.

– در میان این پدیده‌های اخیر، به نظرم لازم آمد که بخشی را به موضوع واسطه‌گری^۱ اختصاص دهم که شما آن را در کتاب چهارم مطالعه خواهید کرد.

– یک دوره به کارگیری روش‌های عملی که پیش از این در درمان بیماری‌های جسمی و روان‌نじوری‌ها استفاده می‌شد در کتاب پنجم آمده است.

کتاب اول

بررسی مختصر چهار عنصر تأثیرگذاری و نفوذ [شخصی]

- عامل مانیتیسمی
- روش‌های حسی
- تلقین
- عمل ارتباط فرار و امنی از راه دور

آتوان مسر

«پدر» مانیتیس

پیشگفتار

هر کدام از این چهار عامل تأثیر و نفوذ شخصی که ما قصد داریم آن‌ها را بررسی کنیم؛ هواداران و منکرانی داشته است. بسیاری از نویسنده‌گان در جستجوی راهی بودند که بتوانند با بررسی تنها یک عامل از این چهار عامل به تشریح این پدیده‌ها پردازند و سه عامل دیگر را به کلی منکر شوند یا دستِ بالا آن‌ها را کاملاً فرعی تلقی کنند. همچنین آثار متخصصان مانیتیسم اشاره به آن دارد که این عامل (مانیتیسم)، تنها عامل مؤثر در ایجاد این پدیده‌هاست؛ نوشته‌های شاگردان شارکو¹ حکایت از آن دارد که آنان هیبت‌پرستیم حسی را در همه جا [منشأ اثر] تصور می‌کردند؛ تلاش‌های مکتب نانسی و هواداران متعصبش این نکته را به کرات بازگو می‌کنند که تلقین، کلید پدیده‌های ظاهرآ مانیتیسمی و حالت‌هایی است که شارکو حاصل کرده است؛ بالاخره روش‌های شرقی، پیروان یوگا، معتقدان به مکاتب جدید علوم خفیه و عرفان و غیره همه این‌ها را به حساب اراده، و به تعبیر دیگر، ارتباط فراروانی می‌گذارند.

من اطمینان حاصل کردم که هر کدام از این چهار مکتب یاد شده بخشی از حقیقت را در خود دارند. در حقیقت در برخورد با اندیشه و ارگانیسم انسانی

1. charcot

به چهار گونه می‌توانیم رفتار کنیم. می‌کوشم در کتاب اول نشان دهم که پدیده‌های «مانیتیسم»، «هیپنوتیسم حسی»، «تلقین» و «ارتباط فراروانی» پدیده‌هایی مستقل هستند.

روش‌های تجربی من عبارت از به کارگیری مستمر هر چهار عامل تأثیر و نفوذ شخصی به طور همزمان است. همچنین به این امر اعتقاد راسخ دارم که باید بیشترین فعالیت ممکن را انجام داد. برای به کار بستن این روش، که در کتاب دوم شرح داده شده است، درک پیش‌بایش مطالبی که در چهار فصل پیش رو آمده، بسیار مفید است.